

Sygn. akt III AUa 2112/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 maja 2016 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Maciej Piankowski
Sędziowie:	SSA Bożena Grubba (spr.) SSA Jerzy Andrzejewski
Protokolant:	stażysta Sylwia Gruba

po rozpoznaniu w dniu 10 maja 2016 r. w Gdańsku

sprawy H. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o wysokość zadłużenia z tytułu składek

na skutek apelacji H. L.

od wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 25 marca 2015 r., sygn. akt IV U 656/14

oddala apelację.

SSA Bożena Grubba SSA Maciej Piankowski SSA Jerzy Andrzejewski

Sygn. akt III AUa 2112/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 lutego 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdził, że H. L. jest jego dłużnikiem z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy. Organ rentowy wskazał, że zadłużenie H. L. wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 129.859,63 zł, w tym z tytułu:

- składek na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od marca 2001 r. do marca 2009 r. - w kwocie 45.359,90 zł; odsetek za zwłokę – w kwocie 49.922,00 zł;

- składek na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od marca 2001 r. do marca 2009 r. - w kwocie 14.778,49 zł; odsetek za zwłokę – w kwocie 15.320,00 zł;

- składek na Fundusz Pracy w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od maja 2001 r. do czerwca 2008 r. – w kwocie 2.244,24 zł; odsetek za zwłokę – w kwocie 2.235,00 zł.

H. L. złożył odwołanie od powyższego rozstrzygnięcia. W odwołaniu płatnik składek stwierdził: „zasadne będzie: potwierdzenie przez sąd wysokości zadłużenia, nakazanie współpracy obliczonej na rozwój firmy i pozyskanie wydolności płatniczej, uruchomienie pomocy publicznej obejmującej również zadłużenie w urzędzie skarbowym, ocena istniejącej dokumentacji w różnych kwestiach i stosowanego podziału środków”.

Pozwany organ rentowy złożył odpowiedź na odwołanie, w której podtrzymał stanowisko, jakie uprzednio zawarł w zaskarżonej decyzji i jednocześnie wniósł o oddalenie odwołania. Dodatkowo wskazał, że zadłużenie H. L. obejmuje składki na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy za okres od marca 2001 r. do marca 2009 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu - IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 25 marca 2015 r. w sprawie IV U 656/14 oddalił odwołanie.

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i rozważania Sądu pierwszej instancji.

H. L. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą, której wykonywanie rozpoczął przed marcem 2001 r. Przedmiotowa działalność polega na pozyskiwaniu czyściwa z odzieży używanej. Działalność gospodarcza H. L. była zawieszona w okresie od 2011 r. do dnia 13 maja 2013 r. włącznie (została wznowiona z dniem 14 maja 2013 r.). Do 2011 r. nieprzerwanie prowadził działalność gospodarczą. Płatnik składek nie zatrudniał nigdy pracowników. Nie opłacał z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy, gdyż nie posiadał ku temu wystarczających środków finansowych. W okresie od marca 2001 r. do marca 2009 r. H. L. nie posiadał innego tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym, niż prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej. Zadłużenie H. L. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej obejmuje następujące należności:

- 1) składki na ubezpieczenia społeczne za okres od marca 2001 r. do marca 2009 r. - w kwocie 45.359,90 zł;
- 2) odsetki za zwłokę w zapłacie składek na ubezpieczenia społeczne za okres od marca 2001 r. do marca 2009 r. (obliczone według stanu na dzień 24 lutego 2014 r.) – w kwocie 49.922,00 zł;
- 3) składki na ubezpieczenie zdrowotne za okres od marca 2001 r. do marca 2009 r. – w kwocie 14.778,49 zł;
- 4) odsetki za zwłokę w zapłacie składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od marca 2001 r. do marca 2009 r. (obliczone według stanu na dzień 24 lutego 2014 r.) – w kwocie 15.320,00 zł;
- 5) składki na Fundusz Pracy za okres od maja 2001 r. do czerwca 2008 r. – w kwocie 2.244,24 zł;
- 6) odsetki za zwłokę w zapłacie składek na Fundusz Pracy za okres od maja 2001 r. do czerwca 2008 r. – w kwocie 2.235,00 zł (obliczone według stanu na dzień 24 lutego 2014 r.).

Zaskarżoną decyzją z dnia 24 lutego 2014 r. pozwany ustalił z urzędu wysokość zadłużenia H. L. jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą – z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy, jak również odsetek za zwłokę w zapłacie tych składek – według stanu na dzień wydania decyzji. Organ rentowy ustalił, że wysokość zadłużenia płatnika z tytułu wymienionych wyżej należności wynosi łącznie 129.859,63 zł.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była prawidłowość wyliczenia wysokości zadłużenia H. L. z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy oraz odsetek za zwłokę w zapłacie tych składek

– za okresy wskazane w zaskarżonej decyzji. Płatnik nie negował natomiast, że nie zapłacił składek określonych w decyzji objętej odwołaniem.

W toku swojego przesłuchania w charakterze strony H. L. zeznał m. in.: „Nie płaciłem składek w kwocie wskazanej w zaskarżonej decyzji, bo nie było z czego. [...] Żadnych składek nie płaciłem do ZUS i nie płacę”. Płatnik składek nie wykazał, aby wyliczenie wysokości jego zadłużenia sporządzone przez organ rentowy było nieprawidłowe. Warto dodać, że ciężar dowodu w zakresie wykazania nieprawidłowości wyliczenia zadłużenia dokonanego przez organ rentowy spoczywał

na płatnika składek – jako na stronie składającej odwołanie od decyzji ZUS, a więc kwestionującej rozstrzygnięcie w niej zawarte – zgodnie z zasadą rozkładu ciężaru dowodu (art. 6 k.c.) oraz regułą kontrydiktoryjności postępowania cywilnego (art. 232 zd. pierwsze k.p.c.). Tymczasem H. L. nie przedstawił własnego wyliczenia wysokości zadłużenia z tytułu składek oraz odsetek

za zwłokę, poprzestając jedynie na negowaniu wyliczenia sporządzonego przez pozwanego. Z drugiej strony organ rentowy przedstawił bardzo szczegółowe wyliczenie należności dochodzonych

od płatnika składek, z podziałem na trzy kategorie: składki na ubezpieczenia społeczne, składki

na ubezpieczenie zdrowotne oraz składki na Fundusz Pracy. Wyliczenie zawarte w zaskarżonej decyzji jest prawidłowe pod względem arytmetycznym – suma poszczególnych pozycji (należności

z tytułu składek oraz odsetek za zwłokę) wymienionych w decyzji daje sumę tam wskazaną,

tj. 129.859,63 zł. Według zestawienia należności składających się na zadłużenie H. L.

z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zaległości z tytułu tych składek obejmują następujące kwoty: za marzec 2001 r. – w kwocie 244,82 zł; za kwiecień 2001 r. – w kwocie 420,28 zł; za maj 2001 r. – w kwocie 390,08 zł; za okres od czerwca 2001 r. do sierpnia 2001 r. – w kwocie 1.255,80 zł (3 x 418,60 zł = 1.255,80 zł); za okres od września 2001 r. do listopada 2001 r. – w kwocie 1.233,30 zł (3 x 411,10 zł = 1.233,30 zł); za okres od grudnia 2001 r. do lutego 2002 r. – w kwocie 1.258,11 zł (3 x 419,37 zł = 1.258,11 zł); za okres od marca 2002 r. do maja 2002 r. – w kwocie 1.323,06 zł (3 x 441,02 zł = 1.323,06 zł); za okres od czerwca 2002 r. do sierpnia 2002 r. – w kwocie 1.324,62 zł (3 x 441,54 zł = 1.324,62 zł); za okres od września 2002 r. do listopada 2002 r. – w kwocie 1.267,11 zł (3 x 422,37 zł = 1.267,11 zł); za grudzień 2002 r. – 429,30 zł; za okres od stycznia 2003 r. do lutego 2003 r. – w kwocie 866,40 zł (2 x 433,20 zł = 866,40 zł); za okres od marca 2003 r. do maja 2003 r. – w kwocie 1.379,97 zł (3 x 459,99 zł = 1.379,97 zł); za okres od czerwca 2003 r. do sierpnia 2003 r. – w kwocie 1.382,01 zł (3 x 460,67 zł = 1.382,01 zł); za okres od września 2003 r. do listopada 2003 r. – w kwocie 1.327,65 zł (3 x 442,55 zł = 1.327,65 zł); za okres od grudnia 2003 r. do lutego 2004 r. – w kwocie 1.339,41 zł (3 x 446,47 zł = 1.339,41 zł); za okres od marca 2004 r. do maja 2004 r. –

w kwocie 1.411,86 zł (3 x 470,62 zł = 1.411,86 zł); za okres od czerwca 2004 r. do sierpnia 2004 r. – w kwocie 1.446,18 zł (3 x 482,06 zł = 1.446,18 zł); za okres od września 2004 r. do listopada 2004 r. – w kwocie 1.383,15 zł (3 x 461,05 zł = 1.383,15 zł); za okres od grudnia 2004 r. do lutego 2005 r. –

w kwocie 1.407,57 zł (3 x 469,19 zł = 1.407,57 zł); za okres od marca 2005 r. do maja 2005 r. –

w kwocie 1.491,66 zł (3 x 497,22 zł = 1.491,66 zł); za okres od czerwca 2005 r. do sierpnia 2005 r. – w kwocie 1.497,84 zł (3 x 499,28 zł = 1.497,84 zł); za okres od września 2005 r. do listopada 2005 r. – w kwocie 1.437,75 zł (3 x 479,25 zł = 1.437,75 zł); za okres od grudnia 2005 r. do lutego 2006 r. –

w kwocie 1.455,51 zł (3 x 485,17 zł = 1.455,51 zł); za marzec 2006 r. – 522,66 zł; za okres

od kwietnia 2006 r. do maja 2006 r. – w kwocie 1.041,38 zł (2 x 520,69 zł = 1.041,38 zł); za okres

od czerwca 2006 r. do sierpnia 2006 r. – w kwocie 1.563,06 zł (3 x 521,02 zł = 1.563,06 zł); za okres od września 2006 r. do listopada 2006 r. – w kwocie 1.499,46 zł (3 x 499,82 zł = 1.499,46 zł); za okres od grudnia 2006 r. do lutego 2007 r. – w kwocie 1.522,56 zł (3 x 507,52 zł = 1.522,56 zł); za okres

od marca 2007 r. do maja 2007 r. – w kwocie 1.644,81 zł (3 x 548,27 zł = 1.644,81 zł); za czerwiec 2007 r. – w kwocie

557,86 zł; za okres od lipca 2007 r. do sierpnia 2007 r. – w kwocie 1.018,20 zł

(2 x 509,10 zł = 1.018,20 zł); za okres od września 2007 r. do listopada 2007 r. – w kwocie 1.490,76 zł (3 x 496,92 zł = 1.490,76 zł); za grudzień 2007 r. – w kwocie 508,03 zł; za okres od stycznia 2008 r. do lutego 2008 r. – w kwocie

886,28 zł (2 x 443,14 zł = 886,28 zł); za okres od marca 2008 r. do maja 2008 r. – w kwocie 1.426,02 zł (3 x 475,34 zł = 1.426,02 zł); za okres od czerwca

2008 r. do sierpnia 2008 r. – w kwocie 1.467,39 zł (3 x 489,13 zł = 1.467,39 zł); za okres od września 2008 r. do listopada 2008 r. – w kwocie 1.451,34 zł (3 x 483,78 zł = 1.451,34 zł); za grudzień 2008 r. – w kwocie 486,61 zł; za okres od stycznia 2009 r. do lutego 2009 r. – w kwocie 1.046,78 zł (2 x 523,39 zł = 1.046,78 zł); za marzec 2009 r. – w kwocie 253,26 zł.

Z kolei według zestawienia widniejącego na k. 60 akt sądowych, na zadłużenie H. L. z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne składają się następujące należności: za okres

od marca 2001 r. do maja 2001 r. – w kwocie 286,23 zł (3 x 95,41 zł = 286,23 zł); za okres od czerwca 2001 r. do sierpnia 2001 r. – w kwocie 285,09 zł (3 x 95,03 zł = 285,09 zł); za okres od września 2001 r. do listopada 2001 r. – w kwocie 279,96 zł (3 x 93,32 zł = 279,96 zł); za okres od grudnia 2001 r. do lutego 2002 r. – w kwocie 285,60 zł (3 x 95,20 zł = 285,60 zł); za okres od marca 2002 r. do maja 2002 r. – w kwocie 300,33 zł (3 x 100,11 zł = 300,33 zł); za okres od czerwca 2002 r. do sierpnia 2002 r. – w kwocie 300,69 zł (3 x 100,23 zł = 300,69 zł); za okres od września 2002 r. do listopada 2002 r. – w kwocie 287,64 zł (3 x 95,88 zł = 287,64 zł); za grudzień 2002 r. – w kwocie 97,46 zł; za okres od stycznia 2003 r. do lutego 2003 r. – w kwocie 201,20 zł (2 x 100,60 zł = 201,20 zł); za marzec 2003 r. – w kwocie 106,82 zł; za okres od kwietnia 2003 r. do maja 2003 r. – w kwocie 284,70 zł (2 x 142,35 zł = 284,70 zł); za okres od czerwca 2003 r. do sierpnia 2003 r. – w kwocie 405,51 zł (3 x 135,17 zł = 405,51 zł); za okres od września 2003 r. do listopada 2003 r. – w kwocie 412,17 zł (3 x 137,39 zł = 412,17 zł); za grudzień 2003 r. – 140,50 zł; za okres od stycznia 2004 r. do lutego 2004 r. – w kwocie 289,78 zł (2 x 144,89 zł = 289,78 zł); za okres od marca 2004 r. do maja 2004 r. – w kwocie 460,71 zł (3 x 153,57 zł = 460,71 zł); za okres od czerwca 2004 r. do sierpnia 2004 r. – w kwocie 441,15 zł (3 x 147,05 zł = 441,15 zł); za okres od września 2004 r. do listopada 2004 r. – w kwocie 445,38 zł (3 x 148,46 zł = 445,38 zł); za grudzień 2004 r. – w kwocie 150,33 zł; za okres od stycznia 2005 r. do lutego 2005 r. – w kwocie 309,76 zł (2 x 154,88 zł = 309,76 zł); za okres od marca 2005 r. do maja 2005 r. – w kwocie 487,29 zł (3 x 162,43 zł = 487,29 zł); za okres od czerwca 2005 r. do sierpnia 2005 r. – w kwocie 463,83 zł (3 x 154,61 zł = 463,83 zł); za okres od września 2005 r. do listopada 2005 r. – w kwocie 472,44 zł (3 x 157,48 zł = 472,44 zł); za grudzień 2005 r. – w kwocie 159,10 zł; za okres od stycznia 2006 r. do lutego 2006 r. – w kwocie 327,56 zł (2 x 163,78 zł = 327,56 zł); za okres od marca 2006 r. do maja 2006 r. – w kwocie 525,75 zł (3 x 175,25 zł = 525,75 zł); za okres od czerwca 2006 r. do sierpnia 2006 r. – w kwocie 499,98 zł (3 x 166,66 zł = 499,98 zł); za okres od września 2006 r. do listopada 2006 r. – w kwocie 508,41 zł (3 x 169,47 zł = 508,41 zł); za grudzień 2006 r. – w kwocie 172,43 zł; za okres od stycznia 2007 r. do lutego 2007 r. – w kwocie 354,72 zł (2 x 177,36 zł = 354,72 zł); za okres od marca 2007 r. do maja 2007 r. – w kwocie 571,56 zł (3 x 190,52 zł = 571,56 zł); za okres od czerwca 2007 r. do sierpnia 2007 r. – w kwocie 554,40 zł (3 x 184,80 zł = 554,40 zł); za okres od września 2007 r. do listopada 2007 r. – w kwocie 569,55 zł (3 x 189,85 zł = 569,55 zł); za okres od grudnia 2007 r. do lutego 2008 r. – w kwocie 585,45 zł (3 x 195,15 zł = 585,45 zł); za okres od marca 2008 r. do maja 2008 r. – w kwocie 628,77 zł (3 x 209,59 zł = 628,77 zł); za okres od czerwca 2008 r. do sierpnia 2008 r. – w kwocie 617,61 zł (3 x 205,87 zł = 617,61 zł); za okres od września 2008 r. do listopada 2008 r. – w kwocie 638,34 zł (3 x 212,78 zł = 638,34 zł); za okres od grudnia 2008 r. do lutego 2009 r. – w kwocie 646,05 zł (3 x 215,35 zł = 646,05 zł); za marzec 2009 r. – w kwocie 224,24 zł.

Natomiast wysokość składek na Fundusz Pracy – według zapisów zawartych w zestawieniu widniejącym na k. 61 akt sądowych – wynosi: za maj 2001 r. – 29,97 zł; za maj 2003 r. – 23,16 zł;

za okres od czerwca 2003 r. do sierpnia 2003 r. – w kwocie 98,28 zł (3 x 32,76 zł = 98,28 zł); za okres od września 2003 r. do listopada 2003 r. – w kwocie 94,41 zł (3 x 31,47 zł = 94,41 zł); za okres od grudnia 2003 r. do lutego 2004 r. – w kwocie 95,25 zł (3 x 31,75 zł = 95,25 zł); za okres od marca 2004 r. do maja 2004 r. – w kwocie 100,41 zł (3 x 33,47 zł = 100,41 zł); za okres od czerwca 2004 r. do sierpnia 2004 r. – w kwocie 102,84 zł (3 x 34,28 zł = 102,84 zł); za okres od września 2004 r. do listopada 2004 r. – w kwocie 98,37 zł (3 x 32,79 zł = 98,37 zł); za okres od grudnia 2004 r. do lutego 2005 r. – w kwocie 100,11 zł (3 x 33,37 zł = 100,11 zł); za okres od marca 2005 r. do maja 2005 r. – w kwocie 106,08 zł (3 x 35,36 zł = 106,08 zł); za okres od czerwca 2005 r. do sierpnia

2005 r. – w kwocie 106,53 zł (3 x 35,51 zł = 106,53 zł); za okres od września 2005 r. do listopada 2005 r. – w kwocie 102,24 zł (3 x 34,08 zł = 102,24 zł); za okres od grudnia 2005 r. do lutego 2006 r. – w kwocie 103,50 zł (3 x 34,50 zł = 103,50 zł); za okres od marca 2006 r. do maja 2006 r. – w kwocie 111,51 zł (3 x 37,17 zł = 111,51 zł); za okres od czerwca 2006 r. do sierpnia 2006 r. – w kwocie 111,57 zł (3 x 37,19 zł = 111,57 zł); za okres od września 2006 r. do listopada 2006 r. – w kwocie 107,04 zł (3 x 35,68 zł = 107,04 zł); za okres od grudnia 2006 r. do lutego 2007 r. – w kwocie 108,69 zł (3 x 36,23 zł = 108,69 zł); za okres od marca 2007 r. do maja 2007 r. – w kwocie 117,42 zł (3 x 39,14 zł = 117,42 zł); za okres od czerwca 2007 r. do sierpnia 2007 r. – w kwocie 119,46 zł (3 x 39,82 zł = 119,46 zł); za okres od września 2007 r. do listopada 2007 r. – w kwocie 116,61 zł (3 x 38,87 zł = 116,61 zł); za okres od grudnia 2007 r. do lutego 2008 r. – w kwocie 119,22 zł (3 x 39,74 zł = 119,22 zł); za okres od marca 2008 r. do maja 2008 r. – w kwocie 127,89 zł (3 x 42,63 zł = 127,89 zł); za czerwiec 2008 r. – w kwocie 43,68 zł.

Sumy podanych wyżej kwot „częstkowych” dają wysokość należności identyczną co wartości wskazane w zaskarżonej decyzji, to znaczy:

1) w przypadku składek na ubezpieczenia społeczne – kwotę 45.359,90 (czterdzieści pięć tysięcy trzysta pięćdziesiąt dziewięć 90/100) zł (w celu ułatwienia ewentualnego sprawdzenia wyliczeń Sąd podaje kwoty wyliczeń „częstkowych”):

a) suma pozycji 1-3: 1.055,18 zł;

b) suma pozycji 4-13: 11.719,68 zł;

c) suma pozycji 14-23: 14.198,58 zł;

d) suma pozycji 24-33: 11.368,78 zł;

e) suma pozycji 34-40: 7.017,68 zł;

2) w przypadku składek na ubezpieczenie zdrowotne – kwotę zgodną z tą wskazaną w zaskarżonej decyzji, tj. 14.778,49 (czternaście tysięcy siedemset siedemdziesiąt osiem 49/100) zł (w celu ułatwienia ewentualnego sprawdzenia wyliczeń Sąd podaje kwoty wyliczeń „częstkowych”):

f) suma pozycji 1-10: 2.431,02 zł;

g) suma pozycji 11-20: 3.339,99 zł;

h) suma pozycji: 21-30: 3.971,51 zł;

i) suma pozycji: 31-39: 5.035,97 zł;

3) w przypadku składek na Fundusz Pracy – kwotę zgodną z tą wskazaną w zaskarżonej decyzji, tj. 2.244,24 (dwa tysiące dwieście czterdzieści cztery 24/100) zł (w celu ułatwienia ewentualnego sprawdzenia wyliczeń Sąd podaje kwoty wyliczeń „częstkowych”):

j) suma pozycji 1-10: 848,88 zł;

k) suma pozycji 11-20: 1.104,57 zł;

l) suma pozycji 21-23: 290,79 zł.

Reasumując powyższe rozważania należy stwierdzić, że wyliczenie wysokości zadłużenia H. L. z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy zawarte w zaskarżonej decyzji, jest prawidłowe – i

to zarówno pod względem arytmetycznym (rachunkowym), jak i faktycznym (tj. odpowiada rzeczywistemu zadłużeniu płatnika składek). Jedynie na marginesie można powiedzieć, że w odpowiedzi na odwołanie organ rentowy omyłkowo wskazał, że dochodzone w przedmiotowej sprawie składki na Fundusz Pracy dotyczą okresu od marca 2001 r. do marca 2009 r. – z zaskarżonej decyzji oraz z zestawienia wynika bowiem, że składki te zostały wymierzone za krótszy przedział czasu, tj. od maja 2001 r. do czerwca 2008 r. H. L. nie przedłożył w toku postępowania w niniejszej sprawie jakichkolwiek dowodów, z których wynikałoby, iż uregulował choćby część zadłużenia, o którym mowa w zaskarżonej decyzji (a nawet wprost przyznał, że nie zapłacił składek, których zaskarżona decyzja dotyczy), nie wykazał również, aby wyliczenie wysokości jego zadłużenia dokonane przez organ rentowy było nieprawidłowe. Trzeba w tym miejscu dodać, że pozwany w zaskarżonej decyzji wskazał prawidłową podstawę prawną naliczania składek w określonej wysokości (stopie procentowej). Podstawy wymiaru składek obciążających H. L. jako osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą ustalone zostały w zaskarżonej decyzji w oparciu o następujące przepisy prawne. Jeśli chodzi

o składki na ubezpieczenia społeczne to trzeba zacytować art. 18 ust. 8 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j.: Dz. U. z 2015 r., poz. 121), zwanej dalej „ustawą systemową”, zgodnie z którym (w brzmieniu tego przepisu, jakie obowiązywało w okresie do dnia

26 grudnia 2008 r. włącznie) – podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 (czyli osób prowadzących pozarolniczą działalność oraz osób z nimi współpracujących – przypis Sądu) stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale, z zastrzeżeniem ust. 9 i 10. Składka w nowej wysokości obowiązuje od trzeciego miesiąca następnego kwartału. Z kolei w okresie od dnia 27 grudnia 2008 r. do końca okresu, którego dotyczy niniejszy spór – art. 18 ust. 8 ustawy systemowej stanowił, że podstawę wymiaru składek

na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60 % prognozowanego przeciętnego miesięcznego przyjątego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku. Ponadto trzeba dodać, że w myśl art. 13 pkt 4 ustawy systemowej – obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne w następujących okresach: osoby prowadzące pozarolniczą działalność – od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Przenosząc ostatni z cytowanych wyżej przepisów na grunt przedmiotowej sprawy należy powiedzieć, że płatnik składek nie kwestionował tego, że w okresie objętym sporem (tj. od marca 2001 r. do marca 2009 r.) prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą stanowiącą dla niego jedyny tytuł podlegania ubezpieczeniom społecznym. Wobec powyższego H. L. winien zapłacić składki z tytułu wykonywania w spornym okresie pozarolniczej działalności gospodarczej – zarówno na ubezpieczenia społeczne, jak i ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy.

Stopy procentowe składek na ubezpieczenia społeczne w okresie objętym sporem wyniosły (art. 22 ust. 1 ustawy systemowej):

1) podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne od dnia 1 stycznia 1999 r. – 19,52%;

2) podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie rentowe:

a) w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 30 czerwca 2007 r. – 13%;

b) w okresie od dnia 1 lipca 2007 r. do dnia 31 grudnia 2007 r. – 10%;

c) w okresie od dnia 1 stycznia 2008 r. do końca spornego okresu – 6%;

3) podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe – 2,45%;

4) podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie wypadkowe (od dnia 1 stycznia 2003 r.) –

od 0,40% do 8,12%.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne w okresie objętym sporem regulowały natomiast ustawy:

- 1) z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28, poz. 153, ze zm.), obowiązująca do dnia 31 marca 2003 r. – vide art. 8 pkt 1 lit. c (obowiązek podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu) oraz art. 19 tej ustawy (wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne);
- 2) z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz. U. Nr 45, poz. 391, ze zm.), obowiązująca w okresie od dnia 1 kwietnia 2003 r. do dnia 30 września 2004 r. – vide art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. c (obowiązek podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu), art. 21 oraz art. 23 ust. 2 tej ustawy (wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne);
- 3) z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2008 r., Nr 164, poz. 1027, ze zm.), obowiązująca od dnia 1 października 2004 r. do końca okresu objętego sporem – vide art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c (obowiązek podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu), art. 79 oraz art. 81 ust. 2 tej ustawy (wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne).

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne stanowi określoną procentowo część podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. W okresie objętym sporem podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne wynosiła:

- a) od początku spornego okresu do dnia 31 grudnia 2002 r. – 7,75%;
- b) w okresie od dnia 1 stycznia 2003 r. do dnia 31 grudnia 2003 r. – 8%;
- c) w okresie od dnia 1 stycznia 2004 r. do dnia 31 grudnia 2004 r. – 8,25%;
- d) w okresie od dnia 1 stycznia 2005 r. do dnia 31 grudnia 2005 r. – 8,50%;
- e) w okresie od dnia 1 stycznia 2006 r. do dnia 31 grudnia 2006 r. – 8,75%;
- f) w okresie od dnia 1 stycznia 2007 r. do końca okresu objętego sporem – 9%.

Natomiast jeżeli chodzi o składki na Fundusz Pracy, to zarówno kwestię obowiązku ich opłacania, jak i wysokość podstawy wymiaru tych składek w okresie objętym sporem regulowały przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, tekst jednolity: Dz. U. z 2003 r., Nr 58, poz. 514, ze zm. (obowiązującej w okresie do dnia 31 maja 2004 r. włącznie) oraz ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 149, ze zm. (obowiązującej od dnia 1 czerwca 2004 r. począwszy). W myśl art. 56 ust. 1 pierwszej z dwóch wymienionych wyżej ustaw – składki na Fundusz Pracy opłaca się za okres trwania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w trybie i na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenia społeczne. Analogiczną regulację prawną zawiera aktualnie obowiązujący art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia [...]. Wysokość składki na Fundusz Pracy wynosi – od dnia 1 stycznia 1999 r. aż do dnia dzisiejszego – 2,45% podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (por. art. 104 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia [...], który w zakresie określenia wysokości składki na Fundusz Pracy odsyła do przepisów ustawy budżetowej; analogiczną regulację zawierał art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu).

Zaskarżona decyzja organu rentowego uwzględnia wszystkie wskazane wyżej regulacje prawne, a ponadto jest prawidłowa pod względem rachunkowym, a poza tym odpowiada wysokości zadłużenia H. L. z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy za okresy wskazane w tej decyzji.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie cytowanych wyżej przepisów prawa materialnego oraz w oparciu o art. 477¹⁴ §1 k.p.c. oddalił odwołanie jako bezzasadne, nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia.

Apelację od wyroku wywiódł ubezpieczony wskazując, że jest on zgodny z prawem, choć niesprawiedliwy. Podniósł kwestię sprawiedliwości społecznej wskazując, że podstawa wymiaru składki to minimum sześćdziesiąt procent od kwoty całkowicie rozbieżnej z kwotą faktyczną.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonego H. L. jako bezzasadna nie zasługiwała na uwzględnienie.

Kwestią sporną pozostawało, czy wnioskodawca jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy w łącznie kwocie 129.859,63 zł.

Zdaniem Sądu II instancji Sąd Okręgowy w sposób prawidłowy ustalił stan faktyczny w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, zaś w swych ustaleniach i wnioskach nie wykroczył poza ramy swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów wynikające z przepisu art. 233 k.p.c., nie popełnił on też błędów w rozumowaniu w zakresie zarówno ustalonych faktów, jak też ich kwalifikacji prawnej, albowiem prawidłowo zinterpretował i zastosował odpowiednie przepisy prawa.

Sąd Apelacyjny zaakceptował w całości ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu pierwszej instancji, traktując je jak własne, nie widząc w związku z tym konieczności ich ponownego szczegółowego przytaczania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998r., I PKN 339/98, opubl. OSNAPIUS z 1999 r., z. 24, poz. 776).

Zdaniem Sądu II instancji Sąd Okręgowy prawidłowo uznał w oparciu o materiał dowodowy w sprawie, że ubezpieczony jest dłużnikiem organu rentowego z tytułu nieopłaconych składek:

- 1) składki na ubezpieczenia społeczne za okres od marca 2001 r. do marca 2009 r. - w kwocie 45.359,90 zł;
- 2) odsetki za zwłokę w zapłacie składek na ubezpieczenia społeczne za okres od marca 2001 r. do marca 2009 r. (obliczone według stanu na dzień 24 lutego 2014 r.) – w kwocie 49.922,00 zł;
- 3) składki na ubezpieczenie zdrowotne za okres od marca 2001 r. do marca 2009 r. – w kwocie 14.778,49 zł;
- 4) odsetki za zwłokę w zapłacie składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od marca 2001 r. do marca 2009 r. (obliczone według stanu na dzień 24 lutego 2014 r.) – w kwocie 15.320,00 zł;
- 5) składki na Fundusz Pracy za okres od maja 2001 r. do czerwca 2008 r. – w kwocie 2.244,24 zł;
- 6) odsetki za zwłokę w zapłacie składek na Fundusz Pracy za okres od maja 2001 r. do czerwca 2008 r. – w kwocie 2.235,00 zł (obliczone według stanu na dzień 24 lutego 2014 r.).

Sąd Okręgowy zasadnie uznał, że wyliczenie wysokości ww. zadłużenia H. L. zawarte w zaskarżonej decyzji jest prawidłowe – i to zarówno pod względem arytmetycznym (rachunkowym), jak i faktycznym (tj. odpowiada rzeczywistemu zadłużeniu płatnika składek). Sposób jego wyliczenia wynika również z obowiązujących przepisów prawa, które nie zostały uznane

za sprzeczne z Konstytucją RP. Ubezpieczony nie negował, że nie zapłacił składek określonych w decyzji objętej odwołaniem. Co więcej w apelacji twierdził, że zaskarżony wyrok jest zgodny z prawem.

Sąd Apelacyjny analizując treść pism ubezpieczonego doszedł do wniosku, że kwestionuje

on sposób ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j.: Dz. U.

z 2015 r., poz. 121) podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60 % prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 19 maja 2015 r., III AUa 1420/14, LEX

nr 1766022 wyjaśnił, że w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą oraz osób z nimi współpracujących wysokość składek nie jest związana z faktycznie osiągniętym przychodem i jego wysokością, lecz jedynie z istnieniem tytułu ubezpieczenia i zadeklarowaną kwotą. Wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie tej grupy ubezpieczonych mieści się

w przedziale od 60 % do 250 % przeciętnego wynagrodzenia i zależy od deklaracji płatnika składek.

Apelujący odniósł się do zasady sprawiedliwości społecznej wyrażonej w art. 2 Konstytucji RP w kontekście ustalania podstawy wymiaru składki.

Skarżący nie przedstawił w apelacji precyzyjnego i jednoznacznego wyводу prawnego, który pozwalałby na ustalenie w jaki sposób doszło do naruszenia wskazanego przepisu Konstytucji. Ubezpieczony nie precyzuje przy tym w apelacji, jakie poglądy prawne Sądu Okręgowego okazały się sprzeczne ze wskazanymi przepisami Konstytucji, w szczególności - czy chodziło o błędną wykładnię, czy niewłaściwe zastosowanie określonych przepisów prawa.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny uznał, że apelacja wnioskodawcy jest niezasadna i na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.

SSA M. Piankowski SSA B. Grubba SSA J. Andrzejewski